

[Mette Groes]

For lærernes vedkommende har mange grebet denne udfordring med glæde, ligesom det eksisterende personale inden for særforsorgen er optaget af de muligheder, der ligger i at komme ud af deres båse og prøve kræfter med normalskolemiljøet. Her vejer især hensynet til børnenes sociale opdragelse meget tungt.

Lovene skal træde i kraft den 1. januar 1980, hvor udbygningsplanerne skal foreligge; den 1. juli 1981 skal de iværksættes. Det giver tid til at klare en række praktiske problemer, herunder uddannelse og efteruddannelse af det personale, som ikke allerede er trænet i dette arbejde, grundig orientering såvel til de forældre, der har handicappede børn, som til dem, der har ikke-handicappede børn, etablering af et teamsamarbejde mellem folkeskole og socialvæsen, grundige overvejelser over såvel struktur som undervisningsprogrammer for børnene og etablering af en fælles holdning til, hvordan det skal foregå. Det er vigtigt, at ingen svigter i dette arbejde, for uden en sådan indsats vil de gode ideer, man har fået, lide skibbrud og det allerede udførte arbejde være forgæves.

Hvad angår lovforslag nr. L 187 om specialundervisning for voksne og lovforslag nr. L 188 om kompenserende specialundervisning, kan man kun glæde sig over, at deres gennemførelse ikke vil påføre de handicappede, som deltager i disse foranstaltninger, nogen form for udgifter, og at arrangørerne er sikret adgang til såvel lokale, materiale som økonomiske midler til initiativernes gennemførelse, de være sig taget op af de offentlige organer eller på privat initiativ.

Wissing (FP):

I det lovkompleks vedrørende særforsorgens udlægning, som vi skal behandle her i dag, vil jeg på fremskridtspartiets vegne kommentere de forslag, der vedrører den særforsorgsundervisning, der tænkes overført til folkeskolen, samt special- og fritidsundervisningen for ikke-undervisningspligtige personer med fysiske eller psykiske handicap.

Som det fremgår af undervisningsministerens bemærkninger til lovforslagene, er det meningen, at det skal pålægges amtskommunerne dels at sørge for undervisningen af svært handicappede børn og unge efter reg-

lerne i folkeskoleloven, dels at foranstalte specialundervisning for svært handicappede voksne.

Til opfyldelse af disse formål er der fremsat forslag om ændring af folkeskoleloven. Af forslagens bemærkninger fremgår, at den udvikling, der i løbet af 1970'erne har fundet sted med hensyn til undervisning af handicappede børn og unge i folkeskolens regie, nu ønskes udbygget til også at omfatte klienter fra andre dele af særforsorgen. Når det ønskes, at der skal overføres flere elever med meget svære funktionshæmninger, må man, selv om det er tanken, at det skal foregå over en længere årrække, alligevel spørge, om der slet ikke er grænser for, hvor langt man kan komme, uden at det kan give virkninger i folkeskolen, som ikke er tilsigtet. Her tænker jeg først og fremmest på, at de hensyn, som vi selvfølgelig skal tage til de handicappede, kan betyde en fare for det almindelige undervisningsniveau, men også andre forhold må tages i betragtning.

Det er en kendsgerning, at centerskolerne på de fleste områder har haft succes, men det må ikke glemmes, at det har betydet meget store offentlige omkostninger. Hvis disse omkostninger fortsat skal øges, kan det blive et spørgsmål, om der inden for folkeskolen kan findes en rigtig fordeling af de også i de kommende år begrænsede ressourcer.

Hvad angår den ønskede integration af særforsorgens elever i folkeskolen, er det ligeledes et spørgsmål, om vi kan nå et rimeligt niveau. De hidtidige erfaringer viser, at der kun har været tale om en relativt lille integration med hensyn til de handicappede elevers deltagelse i folkeskolens almindelige undervisning.

Om den i lovforslaget åbnede mulighed for at indrette undervisningen i kostskoleform må jeg sige, at denne bestemmelse efter min mening er helt imod lovforslagets intentioner. Meningen må da være at få så mange væk fra institutterne som muligt. Så kan det ikke være rigtigt at oprette kostskoler, som ganske givet vil blive en ny institutionsform. Ganske vist står der i bemærkningerne, at det kun kan ske, hvis der i særlige tilfælde skulle vise sig behov herfor. For mit vedkommende er jeg ikke i tvivl om, at der bag denne bestemmelse står kredse, som meget hurtigt vil være i stand til at skabe den rette stemning for et sådant behovs fremkomst.